

**ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
В.І. ВЕРНАДСЬКОГО**

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра психології, філософії та суспільних наук**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
гуманітарного інституту

Сергій ГУБАРЄВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

галузь знань 23 Соціальна робота

(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність 231 Соціальна робота

(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Соціальна робота

(назва однієї або декількох)

форма(и) навчання денна, заочна

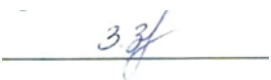
РОЗРОБНИК силабусу (кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри державно-правових та гуманітарних наук

Кіра ГОРЕЛКІНА

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри державно-правових та гуманітарних наук

Протокол № 1 від 28.08.2025 року

Завідувач кафедри Зореслава ЗАХОЖАЙ

Гарант освітньо-професійної програми 231 Соціальна робота

(кандидат педагогічних наук, доцент)

Світлана КОПИЛОВА

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
1. Назва навчальної дисципліни, код ВОПП	Правове регулювання соціальної роботи, ОК 2.17.
2. Статус навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента професійної підготовки
3. Рік навчання, семестр у якому викладається дисципліна	2 рік, 2 семестр
4. Обсяг навчальної дисципліни (кількість кредитів, загальна кількість годин (аудиторних за видами занять, самостійної роботи здобувача вищої освіти)	Денна форма навчання 4 кредити, загальна кількість годин 120 (лекцій 22 год, семінарських занять 22 год., самостійна робота 76 год.) Заочна форма навчання 4 кредити, загальна кількість годин 120 (лекцій 6 год, семінарських занять 6 год., самостійна робота 108 год.)
5. Вид підсумкового (семестрового) контролю	Залік
6. Інформація про консультації	За графіком проведення консультацій викладача кафедри
7. Мова викладання	українська
8. Прізвище, ім'я, по батькові викладача (науковий ступінь, вчене звання, посада)	Горелкіна Кіра Георгіївна, кандидатка юридичних наук, доцент кафедри приватного та публічного права
9. Контактна інформація викладача	horelkina.kira@tnu.edu.ua
10. Посилання на си́лабус на веб-сайті Університету	https://tnu.edu.ua/
2. Опис навчальної дисципліни	
Анотація дисципліни	Викладання навчальної дисципліни «Правове регулювання соціальної роботи» є орієнтиром для соціальних працівників на шляху забезпечення дотримання прав людини в соціальному житті. Це розуміння і неухильне дотримання законодавчих, нормативно-правових основ соціальної роботи. Законодавство України становить певну базу соціальної роботи, забезпечує її правовий статус, створює правові умови для ефективного регулювання системи соціального захисту, соціальної допомоги і соціальної підтримки населення.

Мета, завдання та цілі вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є орієнтування студентів на майбутню спеціалізацію фахової діяльності у галузі правових відносин у професійній діяльності, що передбачає формування у них гуманістичних установок, а саме: сприйняття людини як найвищої цінності, захист її прав і інтересів; розвиток професійно необхідних морально-етичних якостей, на формування стилю мислення, необхідного для професійного самовдосконалення та саморозвитку майбутнього соціального працівника; розкриття змісту законів та підзаконних актів, що стосуються реалізації прав та інтересів осіб, які потребують допомоги; формування у студентів здатності розкривати зміст законів та підзаконних нормативно-правових актів і вірно їх тлумачити. Основними завданнями викладання навчальної дисципліни є розкриття актуальних проблем соціально-правового захисту; висвітлення принципів та напрямів соціально-правового захисту; окреслення кола знань і навичок, які потрібні фахівцю соціально-педагогічної сфери із соціально-правового захисту особистості; формування гуманістично орієнтованого світогляду майбутнього соціального працівника; формування у студентів потреби в постійній систематичній самоосвіті та самовихованні як необхідних умов професійного росту. Цілями навчальної дисципліни, згідно з програмовими результатами, є: здобувач має формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми; теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні
---	---

	методи їх вирішення, передбачати наслідки; приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
Пререквізити	Теорія та історія соціальної роботи Система організації соціальних служб в Україні Професійно-етичні основи соціальної роботи
Постреквізити	Соціальна робота з різними категоріями клієнтів.
Формат проведення дисципліни	Очний, дистанційний, змішаний

3. Перелік компетентностей, яких набувають здобувачі вищої освіти при вивченні навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 11 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми,

ЗК 12 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні компетентності

СК 1 Здатність і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 3 Знання і розуміння нормативно- правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК 6 Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із урахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних,

етнічних та інших особливостей.

СК 12 Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.

СК 15 Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп і громад

СК 20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

4. Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

РН 1 Вміння здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН 8 Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

РН 14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

РН 20 Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

5. Структура змісту навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		л	с	сп		л	с	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Тема 1. Право в системі соціальних норм	14	2	4	8	14	2	2	10
Тема 2. Соціальні права й соціальні стандарти в системі прав людини, їх взаємозв'язок	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 3. Правові гарантії та зобов'язання України щодо реалізації соціальних прав людини. Проти дія корупційним проявам	10	2	2	6	10	-	-	10

[illegible]

Усьогогодин	120	22	22	76	120	6	6	108
--------------------	------------	-----------	-----------	-----------	------------	----------	----------	------------

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Правові системи соціальних норм

Норми права: поняття, класифікація, структура. Поняття та види джерел права. Характеристика джерел права. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб. Система права і законодавства. Поняття, ознаки та види правових відносин. Структура правовідносин. поняття юридичних фактів та їх класифікація.

Тема 2. Соціальні права й соціальні стандарти в системі прав людини, їх взаємозв'язок

Соціальні права людини: поняття, сутність, міжнародне визнання. Значення міжнародних і європейських стандартів для реалізації соціальних прав громадян України.

Тема 3. Правові гарантії та зобов'язання України щодо реалізації соціальних прав людини

Міжнародно-правові гарантії щодо реалізації соціальних прав людини. Міжнародно-правові зобов'язання України, пов'язані з інтеграцією до ЄС. Соціальні права та соціальні гарантії, закріплені в Конституції України. Підстави виникнення права на соціальний захист, визначені в Конституції України.

Протидія корупційним проявам. Політика і принципи доброчесності. Проблеми впровадження в Україні

Тема 4. Державна політика у сфері соціального захисту та соціального забезпечення

Суб'єкти формування державної політики. Мета та основні напрями регулювання актів, що визначають державну політику. Система, наповнення та взаємозв'язки між актами, що визначають державну політику у сфері соціального захисту та соціального забезпечення та їх дія за колом осіб та у часі. Основні нормативно-правові акти, що визначають спрямування державної політики у сфері соціального захисту та соціального забезпечення.

Тема 5. Законодавство у сфері соціального захисту та соціального забезпечення

Хронологія розвитку законодавства у сфері соціального захисту та соціального забезпечення. Акти законодавства, що передбачають різні форми соціального захисту для різних категорій громадян. Нормативно-правова база, що регулює професійну діяльність фахівця із соціальної роботи.

Тема 6. Організаційно-правові основи надання соціальних послуг

Складні життєві обставини; чинники, що можуть зумовити складні життєві обставини. Поняття соціальних послуг та цілі їх надання. Принципи надання соціальних послуг. Законодавство про соціальні послуги. Система надання соціальних послуг. Суб'єкти надання соціальних послуг. Основні

напрями державної політики у сфері надання соціальних послуг. Основні засади функціонування системи надання соціальних послуг. Органи системи надання соціальних послуг та їх повноваження. Права та зобов'язання отримувачів соціальних послуг. Надавачі соціальних послуг, їх зобов'язання та права. Об'єднання працівників системи надання соціальних послуг, об'єднання надавачів та отримувачів соціальних послуг, реєстр станів. Класифікація, типи соціальних послуг та порядок їх надання. Договір про надання соціальних послуг. Послуги, що надаються екстренно (кризово). Підстави для відмови та припинення надання соціальних послуг. Організація фінансування соціальних послуг.

Тема 7. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального працівника в закладах освіти

Роль соціального педагога у закладах освіти та дошкільних навчальних закладах (ДНЗ). Посади соціального педагога. Дошкільне дитинство. Завдання та напрям роботи соціального педагога у ДНЗ. Нормативно-правове регулювання діяльності соціального педагога у закладах середньої освіти (ЗСО). Функції соціального педагога у ЗСО. Професійні компетентності та кваліфікаційні вимоги до соціального педагога ЗСО. Нормативно-правова база діяльності соціального педагога ЗСО.

Тема 8. Нормативно-правові основи соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю

Нормативно-правові основи захисту молоді. Особливості молоді. Державна молодіжна політика. Основні принципи здійснення соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю. Сфера здійснення роботи з сім'ями, дітьми та молоддю. Нормативно-правові засади забезпечення прав дитини та підтримки сімей із дітьми. Альтернативний догляд. Формальний, неформальний догляд. Завдання суб'єктів соціальної роботи з дітьми та молоддю. Отримувачі соціальних послуг - громадяни (особи), сім'ї, діти, молодь, яким надаються соціальні послуги.

Тема 9. Нормативно-правове забезпечення соціальної роботи зокремленими соціальними групами, які перебувають у складних життєвих обставинах

Отримувачі соціальних послуг. Чинники, що можуть зумовити складні сімейні обставини. Суб'єкти надання соціальних послуг. Види соціальних послуг, їх суть та державний стандарт. Порядок подання, розгляду та прийняття рішення про надання соціальних послуг. Підстави для відмови та припинення надання соціальних послуг.

Тема 10. Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб

Призначення та компенсації витрат за тимчасове розміщення (перебування) ВПО. прийом документів на виплату одноразової грошової допомоги постраждалим і ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах, що спричинені соціальним становищем, у результаті яких особа

частково або повністю не має здатності (не набула здатності або втратила її) чи можливості самостійно піклуватися про особисте (сімейне) життя і брати участь у суспільному житті. Видача довідки про взяття на облік ВПО. Надання допомоги на проживання ВПО.

Тема 11. Правові основи волонтерської діяльності в сучасних умовах

Правовий статус волонтера. Права та обов'язки волонтерів. Проблеми волонтерської діяльності. Характеристика волонтерів. Договір про волонтерську діяльність. Волонтерська діяльність при наданні соціальних послуг. Фінансування та стандарти послуг. Волонтерська діяльність у сфері роботи з ВПО.

6. Інформація про індивідуальні завдання та самостійну роботу

До індивідуальної роботи відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання:

- підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми з елементів наукового дослідження (характеристика змсту і вимог за посиланням <https://docs.google.com/document/d/1CRuvQVXn16dtxHr4QqhAr8HbdnvrwKS/edit>);
- підготовка власних досліджень до олімпіад, конференцій;
- підготовка презентацій;
- аналіз законодавства, рішень судів, практичних, проблемних ситуацій;
- анотація опрацьованої додаткової літератури;
- розв'язування тестових завдань;
- пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем.

Характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання індивідуальних завдань надається викладачем додатково з урахуванням системи оцінювання.

Самостійна робота над навчальною дисципліною може включати:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
 - вивчення окремих тем і питань, що передбачені для самостійного опрацювання;
 - поглиблене вивчення літератури за дану тему та пошук додаткової інформації;
 - підготовку до виступу на семінарських заняттях;
 - систематизацію вивченого матеріалу перед заліком/іспитом;
 - опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей;
 - підготовку оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм тощо;
- Методичне забезпечення самостійної роботи студентів передбачає засоби самоконтролю (питання та завдання для самоконтролю).

7. Технічна та програмна забезпечення (обладнання)

Технічні засоби: пристрої збереження та обробки інформації (ПК, ноутбук, планшет, тощо).

Програмне забезпечення: Microsoft Windows (Word, Excel, PowerPoint).

Інформаційно-комунікаційні технології на платформі Google for Education, Telegram

8. Політика дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Таврійському національному університеті імені В. І. Вернадського.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка двічі на тиждень поштової скриньки та відвідування курсу навчальної дисципліни у Google Classroom, перегляд новин в Телеграм-каналі. Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Конституційне право України», розміщеним на платформі Google for Education. Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Telegram.

Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.

Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті

та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Заоб'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з підсумковим оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у порядку, встановленому положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю з екзамену чи заліку ТНУ ім. В.І. Вернадського.

Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення дисципліни та перед початком сесії здобувачеві вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронну анкету (GoogleForms), яку буде надіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Конституційне право України»

9. Система оцінювання та вимоги

Принципи оцінювання результатів навчання:

- об'єктивність;
- систематичність і системність;
- плановість;
- відкритість, прозорість;
- доступність і розумність.

Розподіл балів, що присвоюється студентам

Теми (максимальна кількість балів)											Поточна успішність	Залік (Екзамен)	Сума
T1 20	T2 8	T3 8	T6 16	T7 12	T8 4	T9 8	T10 8	T11 16			100		100

Шкала оцінювання результатів навчання для навчальної дисципліни,

формою семестрового (підсумкового) контролю якої є залік (диференційований залік)

Шкала оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є залік або диференційований залік, здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт).

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач - 100 (табл.1).

Таблиця 1

Розподіл балів, які тримують здобувачі, за результатами опанування освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є залік або диференційований залік

з/п	Види навчальної діяльності (робіт)		Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)			
1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі)		
	- усне опитування	10	10
	- реферат	10	10
	- презентація	10	10
	- поточний контроль	10	10
2.	Індивідуальні завдання	60	60
	Підсумковий контроль	-	-
	Разом балів	50	100

Критерії оцінювання результатів поточного контролю

На початку вивчення відповідної дисципліни здобувачам повідомляють про наявність силябусу, зміст, форми проведення поточного контролю та критерії їх оцінювання.

При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати усного і письмового опитування на семінарських заняттях, поточного контролю у формі тестів тощо.

При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають: рівень теоретичних знань з тем, включених до розділів; самостійне опрацювання тем; написання рефератів; опрацювання індивідуальних завдань тощо.

Здобувач, який з поважних причин, підтверджених документально, немає можливості брати участь у формах поточного контролю має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання.

Здобувачу, який не набрав прохідного мінімуму (29 балів) з навчальної дисципліни, за дозволом викладача, надається можливість здачі проведеного

матеріалу для отримання необхідної кількості балів з поточного контролю шляхом виконання запланованих у силабусі завдань, які не були ним/нею попередньо виконані або були виконані незадовільно .

У разі невиконання здобувачем жодного із обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт), зазначених у силабусі освітньої компоненти / навчальної дисципліни, його результат оцінюється у «0» балів. Здобувач не допускається до складання екзамену, якщо кількість балів, отриманих за поточний контроль протягом семестру становить менше 29 балів.

При наявності «непрохідного мінімуму» поточного контролю напередодні екзамену викладач подає доповідну директору інституту про недопуск здобувача, про що видається розпорядження і здобувач не допускається до складання екзамену як такий, що не виконав індивідуальний навчальний план. Відмітка про недопуск у заліковій/екзаменаційній відомості робиться за наявності розпорядження директора інституту. На дату складання екзамену, здобувачу на екзамені виставляється «не допущений».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

Рівні компетентностей і критерії оцінювання.

Рівень компетентності та критерії оцінювання	Кількість набраних балів
Високий (творчий): Здобувач вищої освіти систематично за поточним і підсумковим контролю виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.	90...100
Достатній (конструктивно-варіативний): Здобувач вищої освіти за поточним і підсумковим контролю виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, аргументовано дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.	80...89
Достатній (конструктивний): Здобувач вищої освіти за поточним і підсумковим контролю виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатнє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	75...79

Середній(репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями виявив посереднє знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.	66...74
Достатній(репродуктивний): Здобувач вищої освіти за поточним й підсумковим контролюями виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.	60...65
Низький(рецептивно-продуктивний): Здобувач вищої освіти виконав значну частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролюями виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль).	30...59
Низький(непродуктивний): Здобувач вищої освіти виконав частину видів навчальної роботи, за поточним й підсумковим контролюями виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов'язково повинен повторити навчальну дисципліну).	1...29

10. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти

1. Європейська соціальна хартія, підписана в Турині 18.10.1961 р. Переглянута і підписана у Страсбурзі 03.05.1996 р.: Зб. документів. К.: Офіційне видання, 1989.
2. Загальна декларація прав людини / Прийнята і проголошена резолюцією 217А (ІІІ) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. / *Права людини* // Основні міжнародно-правові документи: Збірник документів. К.: Офіційне видання, 1989.
3. Законодавство України «Просоціальний захист населення». К. 2005. 488 с.
4. Кодекс законів про працю України. К.: Національний книжковий проект, 2011.
5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради. 1996. № 30.
6. Концепція соціального забезпечення населення України від 21.12.1993 р. // Відомості Верховної ради України. 1994, № 6.
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16 грудня 1966 р. // *Права людини* // Основні міжнародно-правові документи: Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.
8. Положення про пенсійний фонд України. Затверджено Указом Президента України від 01.03.2001 р. № 121/2001 // Офіційний вісник України. 2001. № 9.
9. Правила обчислення загального трудового стажу для призначення працівників допомоги по тимчасовій непрацездатності: Затверджені постановою Кабміну України від 19.10.1998 р. // Офіційний вісник України – 1998. - № 42.
10. Про гарантії громадян країн - учасниць Співдружності Незалежних Держав (СНД) у сфері пенсійного забезпечення: Угода від 13 березня 1992 року // <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new/>.
11. Про гарантії прав громадян, які працювали в районах Крайньої Півночі та в місцевостях, прирівняних до районів Крайньої Півночі: Угода України та Російської Федерації від 15 січня 1993 року // <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/new/>.
12. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 22.03.2001 р. № 2334-ІІІ // Відомості Верховної ради України. – 2001 – № 9.
13. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 р. // Відомості Верховної ради України. – 1993 – № 3723-ІІІ; станом на 07 червня 2001 р // Відомості Верховної ради України. – 2001 – № 33.
14. Про державну соціальну допомогу, особам, які не мають права на пенсію та інвалідам: Закон України від 18.05.2004 р. № 1727-ІV // Відомості Верховної ради України. – 2004 – № 33.
15. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 // Відомості Верховної ради України. – 2003 – № 1058-ІV

16. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 18.01.2001 р. // Відомості Верховної ради України. – 1991 – № 2240-III.

17. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами зумовленими народженням та похованням: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної ради України. – 2001 – № 2240-III.

18. Про запобігання захворювання на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення: Закон України від 12.12.1991 р. // Відомості Верховної ради України. – 1991 – № 11.

19. Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян: Наказ МОЗ України від 13.11.2001 р. № 455 // Офіційний вісник України – 2001. - № 49.

20. Про затвердження порядку оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності: Постанова Кабміну України від 06.05.2001 р. № 439 // Офіційний вісник України. – 2001. - № 20.

21. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 8.07.2011 р.

22. Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 26.06.1997 р. // Відомості Верховної ради України. – 1997 – № 400.

23. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція 1952 року № 102 МОП // Зб. документів. - К.: Офіційне видання, 1989.

24. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. // Відомості Верховної ради України. – 2003 – № 47-48.

25. Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 р. // Офіційний вісник України – 2005. № 25.

26. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. // Відомості Верховної ради України. – 1991 – № 875-XII.

27. Про пенсійне забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та деяких інших осіб: Закон України від 9 квітня 1992 р.

28. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 р. // Відомості Верховної ради України. – 1992 – № 1788-XII.

29. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України від 01 червня 2000 р. // Відомості Верховної ради України. – 2000 – № 1767-III

30. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15 липня 1999 р. // Відомості Верховної ради України. – 1999 – № 966-XIV.

31. Про соціальний захист дітей війни: Закон України від 18.11.2004 р. № 2195-IV // Офіційний вісник України – 2004. - № 50.

32. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 № 966-IV // Офіційний вісник України – 2003. - № 29.

33. Про сприяння соціальному ставленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 05.02.1993 р. // Відомості Верховної ради України. – 1993 – № 16.

34. Про статус ветеранів війни, гарантіях їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1999 р. // Відомості Верховної ради України. – 1999 – № 3551 - XII.

35. Про статус ветеранів військової служби і ветеранів органів внутрішніх справ і їх соціальний захист: Закон України від 24.03.1998 р. // Відомості Верховної ради України. – 1998 – № 203-98-ВР.

36. Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист: Закон України від 24.03.1998 р. // Відомості Верховної ради України. – 1998 – № 40-41.

37. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 19.12.1991 р. // Відомості Верховної ради України. – 1991. – № 16.

Основні доктринальні джерела:

1. Бойко М.Д. Правосоціального забезпечення: Навч. посіб. / М.Д. Бойко - К. – 2006.

2. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту: Навч. посібник / Н.Б. Болотіна – К. – 2006.

3. Бурак В.Д. Синчук С.М. Право соціального забезпечення / В.Д. Бурак, С.М. Синчук // Навч. посібник – К. 2013.

4. Демчук А.А., Надточій Б.О.: Коментар до Закону України від 09.07.2003 р. «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» № 1058-IV. // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2006 р. № 1. – 510 с.).

5. Зуб І.В., Мінюков П.І. і інші. Правосоціального забезпечення України: Навч. пос. / під заг. ред. І.В. Зуб, П.І. Мінюкова - Видав. дім «Юридична книга» - 2003. – 440 с.

6. Надточій Б. Соціальне страхування робітників України у 1929-1934 роках. / Б. Надточій // Соціальний захист. – 1999 р. - № 3. – с. 74.

7. Основи Законодавства України про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 // Відомості Верховної ради України. – 1998. - № 23.

8. Пилипенко П.Д. Право соціального забезпечення: навч. посібник / П.Д. Пилипенко. – К.: 2006. – 496.

9. Прилипко С. Солідарні засоби соціального забезпечення: навчальний посібник / С. Прилипко // Право України. – 2003. - № 1. – с. 83-85

10. Сивак С. Конституційні гарантії права на пенсійне забезпечення і пенсійна реформа / М. Сирота: // Право України. – 1997. № 12.

11. Сивак С.М. Страховий стаж як пенсійний юридичний факт / С.М. Сирота // Вісник Львівського Державного уні-ту. Вип.. 36. – 2001.

12. Сирота І.М. Правосоціального забезпечення в Україні / І.М. Сирота: Підручник. – Х. 2006. – 432 с.

13. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення / Б.І. Сташків // Навч. посібник – К. – Знання. – 2005. – 405 с.

14. Сташків Б.І. Допомога на поховання / Б.І. Сташків // Соціальний захист. – 1998. - № 3. – с. 45-52.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua/>—офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.kmu.gov.ua>—офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
4. <http://www.pfu.gov.ua>—офіційний сайт Пенсійного фонду України
5. <http://nads.gov.ua> – офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби
6. <http://www.social.org.ua> – офіційний сайт Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України
7. <http://www.fse.gov.ua>—офіційний сайт Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності
8. <http://www.ispf.gov.ua> – офіційний сайт Фонду соціального захисту інвалідів
9. <http://www.president.gov.ua>—офіційний сайт Президента України
10. <http://www.dcz.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби зайнятості України
11. <http://www.naiau.kiev.ua>—сайт Національної академії внутрішніх справ України
12. <http://www.nau.kiev.ua>—Нормативні акти України